

Leerwerktaak: Het leerlingpracticum

Je verzorgt een practicumles voor leerlingen. Je richt je o.a. op doelen, veiligheid en organisatie.

V

1. **Bespreek** met je wpb welk practicum je onder welke voorwaarden mag gaan geven: het ontwerpen van een nieuw practicum, het aanpassen van een bestaand practicum of alleen het uitvoeren ervan.
2. **Bekijk de rubrics** en kies op basis hiervan jouw specifieke leerdoelen.
3. **Verdiep je in het thema** waarbinnen het practicum valt (lesstof, lesprogramma/leerlijn, vakinhoud e.d.) **en in de practicum-gebruiken** en mogelijkheden op je stageschool (afspraken, materialen, veiligheid, ondersteuning e.d.).
4. **Lees het artikel** 'Practicum, leren ze er wat van?' van Van den Berg en Buning (1994). **Bespreek** met je wpb welke elementen uit dit artikel je aan het denken hebben gezet. Wat betekent dit voor je practicum?
5. Heb je te maken met een practicum gericht op het gebruik van apparatuur, onderzoeksvaardigheden of begrip? **Formuleer leerlingdoelen passend bij het desbetreffende type practicum** en kijk hoe je tijdens en na het practicum kunt nagaan of de leerlingen de doelen behaald hebben. Formuleer actief in termen van: 'De leerling kan...'
6. **Verdiep** je ook in de Arbo regels via <http://www.arbocatalogus-vo.nl/> en **bespreek** met wpb en/of toa wat jij kunt doen om een practicum ordelijk en veilig te laten verlopen (inrichting lokaal, klassenmanagement, heldere instructie, gedragsregels e.d.).
7. Voldoet het practicum aan de bij 3 en 6 geformuleerde criteria en de bij 5 geformuleerde doelen? Ontwerp of pas het practicum zonedig aan.
8. **Bepaal aan de hand van de doelen en het aansluitende lesontwerp** wat jij als docent moet doen/uitleggen/begeleiden. **Vraag hulp** aan toa, wpb of medestudent waar nodig en maak duidelijke afspraken. **Bedenk dat je lerende bent!**
9. **Bereid je instructie voor en oefen deze** op medestudent of wpb. Pas instructie aan o.b.v. feedback.
10. **Formuleer ook jouw eigen leerdoelen zo concreet mogelijk in je lesvoorbereiding** .
Vul de volgende zin aan: Om leerdoel ... te bereiken ga ik .....
Bespreek je lesvoorbereiding met je wpb.

D

11. Voer de les uit met **speciale aandacht voor je leerdoel**.
Neem de les op en laat je wpb de rubrics invullen.

T

12. Bekijk de opgenomen les en kies max. 10' die je met je wpb bespreekt.

Is het gelukt het voorgenomen gedrag uit te voeren en had dit het gewenste effect?

13. Bespreek je **leerwinst in je weekreflectie**.

Formuleer een voornemen voor verdere ontwikkeling: Tijdens de volgende les ga ik .....

14. Herhaal stap 7 t/m 13 tot je het gewenste niveau hebt bereikt.

Rubrics Het leerlingpracticum.

<http://practicum.chem.uu.nl/2011-2012/proeven/files/picture-3.png>

Bronnen:

Berg, E. van den, en Buning, J. (1994). Practicum, leren ze er wat?. NVOX, 19 (6), 245-249.

Geraadpleegd op 7 december 2017 via <https://elbd.sites.uu.nl/wp-content/uploads/sites/108/2017/08/Practicum-leren-ze-er-wat.pdf>)

VOION Arbeidsmarkt & Opleidingsfonds voortgezet onderwijs (z.d.). Arbocatalogus lokalen.

Geraadpleegd op 7 december 2017, van <http://arbocatalogus-vo.nl/lokalen/> .

Rubrics: het leerlingpracticum

Competentie		beginnend	In ontwikkeling	gevorderd	Voorbeeld waaruit dit blijkt
Vakdidactisch competent	Verantwoording keuzes	Kan uitleggen hoe het practicum aansluit op het thema van de les.	Kan verwoorden wat het doel van het practicum is en waarom het practicum past binnen het lesprogramma. Onderbouwt op basis van dit doel waarom is gekozen is voor een bepaalde practicumvorm. Deze vorm sluit aan op het doel.	Kan verwoorden wat het doel van het practicum is en verwijst hierbij naar relevante literatuur op dit gebied. Onderbouwt op basis van dit doel waarom is gekozen voor een bepaalde practicum- en evaluatievorm en deze bijdraagt aan het lesprogramma. Deze vormen sluiten naadloos aan op het doel.	
	Schakelen tussen theorie en praktijk	Legt voorafgaande aan of na het practicum de theorie nog eens uit.	Legt voor, tijdens of na het practicum aan lln uit wat de relatie is tussen de theorie en de praktijk. Stelt hierbij ook vragen aan leerlingen.	Stimuleert door de opbouw van de practicumopdracht dat leerlingen zelf actief het verband leggen tussen de theorie en de praktijk. Begeleidt lln zodanig dat hij hen hiertoe verder uitdaagt.	
	Evaluatie leerdoelen	Kijkt na het practicum het product na (verslag, tekening, schema, ...).	Beoordeelt het product onder andere op aspecten die samenhangen met het lesdoel.	Richt zich tijdens de begeleiding van lln op de lesdoelen: stimuleert lln na te denken/te handelen naar het lesdoel. Beoordeelt die handelingen, denkstappen of producten van het practicum die relevant zijn m.b.t. het lesdoel en het lesprogramma.	
Organisatorisch competent	Voorbereiding op het practicum	Leest het practicumvoorschrift goed door, vraagt na of alle spullen aanwezig zijn en regelt dat die klaar gezet worden.	Voert het practicum zelf uit en past op basis van de ervaringen het practicumvoorschrift/de opdracht aan. Regelt dat alle benodigde spullen op tijd klaar staan en controleert dit tijdig.	Oriënteert zich in samenspraak met de SPD en/of TOA op de practicummogelijkheden en -gebruiken (materiaal, gebruiken/afspraken, leerlijn). Voert het practicum zelf uit en past het in overleg aan. Stemt af welke materialen geregeld	
	Organisatie van de les	Vestigt de aandacht op veilig werken.	Vestigt de aandacht op ordelijk en veilig werken. Stelt hiertoe bepaalde eisen aan de leerlingen m.b.t. het halen, hanteren en opruimen van materiaal.	Vestigt de aandacht op ordelijk en veilig werken. De taakverdeling tussen leerlingen, de looproutes door de klas, de opstelling van materialen, etc. zijn hierop afgestemd.	

				Verder worden eisen gesteld aan het gedrag van de leerlingen.	
	Instrueren van de leerlingen	Legt kort uit wat leerlingen moeten doen en verwijst naar het boek/de opdracht. Tijdens de les komen regelmatig vragen over wat IIn moeten doen of de IIn doen zaken die ze niet behoren te doen.	Legt uitgebreid uit wat leerlingen moeten doen (wat, hoe, tijd) en verwijst naar boek of opdracht. Tijdens de les komen af en toe vragen over wat IIn moeten doen. De instructie moet tijdens de les worden aangevuld of herhaald.	Legt kort maar volledig uit wat leerlingen moeten doen (waarom, wat, hoe, tijd, hulp, uitkomst, opruimen en dan) en maakt naast het boek/de opdracht de belangrijkste punten zichtbaar voor IIn (op bord, op schrift). Tijdens de les komen geen vragen over wat IIn moeten doen.	